

396—490)· 6) εις βίους αγίων (ἀρ. 891—549)· 7) εις μνηαῖα (ἀρ. 550—640)· 8) εις ἀνθολογία καὶ ἀκολουθίας (ἀρ. 641—731)· 9) εις τριώδια (ἀρ. 732—775)· 10) εις παρακλητικὰς (ἀρ. 776—838)· 11) εις θεοτοκάρια (ἀρ. 839—862)· 12) εις ὠρολόγια, μνηολόγια, κονδακάρια (ἀρ. 863—955)· 13) εις εὐχολόγια (ἀρ. 956—1011)· 14) εις λειτουργίας (ἀρ. 1012—1093)· 15) εις τυπικά (ἀρ. 1094—1110)· 16) εις νομοκάνονας (ἀρ. 1111—1138)· 17) εις θεολογικά (ἀρ. 1139—1152)· 18) εις κυριακοδρόμια (ἀρ. 1153—1182)· 19) εις ἱστορικούς κώδικας (ἀρ. 1183—1193)· 20) εις σύμμικτα (ἀρ. 1194—1213) καὶ 21) εις χειρόγραφα ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς (ἀρ. 1214—1223).

Ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς γενικῆς ταύτης συνόψεως τοῦ καταλόγου, τὰ πλεῖστα τῶν σιναιτικῶν χειρογράφων εἶνε ὡς συνήθως ἐν ταῖς μοναῖς τῆς Ἀνατολῆς λειτουργικοῦ ἢ ἐκκλησιαστικοῦ περιεχομένου. Τὰρχαιότατα τῶν φερόντων χρονολογίαν ἀνέρχονται εἰς τὰ τέλη τοῦ ἐνάτου αἰῶνος, τὰ δὲ νεώτατα ἐγράφησαν ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς αἰῶνι. Ἐξαιρουμένων δὲ τῶν θεολογικῶν καὶ λειτουργικῶν κωδίκων, οἵτινες ἔχουσι σημασίαν μάλιστα διὰ τοὺς διατρίβοντας περὶ τὴν θεολογίαν, εἰς τὸν ἱστορικὸν ἢ τὸν φιλόλογον διάφορον παρέχουσιν ἰδίως οἱ ὑπ' ἀρ. 1183—1213 ἱστορικοὶ καὶ σύμμικτοὶ κώδικες. Ἐν τούτοις ἐκ μὲν τῶν κλασικῶν καὶ τῶν τούτοις συνεχομένων συγγραφέων ἀπαντῶσι κώδικες Ἀπολλωνίου τοῦ Ῥοδίου, Εὐριπίδου (Ἐκάβη, Ἡλέκτρα, Φοίνισσαι) μετὰ τοῦ Οιδίποδος Τυράννου τοῦ Σοφοκλέους, Εὐριπίδου (Ἐκάβη, Ἀχιλλεύς Τατίου, Λιβανίου καὶ τινὰ λεξικὰ ἰδίως σχετιζόμενα πρὸς τὸ τοῦ Ζωναρᾶ, ἐκ δὲ τῶν βυζαντιακῶν ἢ Ἐκκλησιαστικῆ ἱστορία τοῦ Εὐσεβίου, τὰ χρονικά Γεωργίου τοῦ Κεδρηνοῦ, Νικηφόρου Κωνσταντινουπόλεως, Μιχαὴλ Γλυκᾶ, Κωνσταντίνου Μανασσῆ καὶ ἡ Χρονογραφία Κοσμᾶ τοῦ Ἰνδικοπλεύστου. Περὶ δὲ ποιημάτων τινῶν εἰς τὴν δημώδη γλῶσσαν γεγραμμένων, ἅτινα δύνανται ἴσως νὰ ἔχουσιν ἀξίαν διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς μεσοχρονίου ἡμῶν φιλολογίας, δὲν παρέχονται δυστυχῶς ἐπαρκεῖς εἰδήσεις.

Ἐν τέλει τοῦ καταλόγου τῶν σιναιτικῶν χειρογράφων προστίθησιν ὁ κ. Γαρδχάουσεν ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν *Spicilegium Alexandrinum* σύντομον περιγραφὴν κατ' ἐκλογὴν εἰκοσιτριῶν κωδίκων ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Πατριαρχείου, ἧς ἐπ' ἴτης ἔχει συντάξει κατάλογον πλήρη, ὡς καὶ *Spicilegium Patmiacum*, περιλαμβάνον βραχεῖαν ἀναγραφὴν δεκαπέντε χειρογράφων τῆς βιβλιοθήκης τῆς ἐν Πάτμῳ μονῆς, ἧς ἀναγραφὴν πλήρη ἔχει ὡς γνωστὸν ἑτοιμῆν ὁ κ. Σακελλίων.

Ἐν τέλει τοῦ βιβλίου προσῆρτηται· 1) πίναξ

πραγματικῶς· 2) πίναξ τῶν βιβλιογράφων· 3) πίναξ τῶν χρονολογιῶν τῶν χειρογράφων· 4) πίναξ τῶν τόπων ἐν οἷς ἐγράφησαν τὰ χειρόγραφα περὶ ὧν τοιοῦτό τι σημειοῦται· 5) πίναξ τῶν κτητόρων τῶν κωδίκων καὶ 6) ἐπεξήγησις τῶν ἐν ἑξὶ πίναξι πανομοιούτων δι' ὧν κοσμεῖται τὸ βιβλίον.

Τοιαύτη ἡ συγγραφὴ τοῦ κ. Γαρδχάουσεν, ἧς τὰ ἀβλεπτήματα καὶ τὰς ἀνεπαρκείας, ὅσαι τυχόν ἐνυπάρχουσιν, ἐπιεικῶς θὰ κρίνη πᾶς ὁ γνώριζων τὴν δυσχερείαν τῶν τοιούτων ἔργων, ἃς συνεπιφέρει μάλιστα ἡ ἐν ταῖς ἀποκεντροῖς μοναστηριακαῖς βιβλιοθήκαις ἑλλειψις ἐντύπων βιβλίων καὶ ἄλλων βοηθημάτων ἀναγκαίων.

Σ. Π. Λ.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΜΕΛΟΠΟΙΟΙ

Ἡ παρ' ἡμῖν εἰκονογραφικὴ ἐφημερίς «τὸ Ἄστου», ἀφορμὴν λαμβάνουσα ἐκ τῆς προσφάτου ἐν Ἰταλίᾳ ἐπιτυχίας τοῦ νεαροῦ Ἑλληνοῦ μελοποιοῦ κ. Στυρ. Σαμάρα, περὶ ἧς καὶ ἡμεῖς ἐγκαίρως ἀνεφέραμεν, ἐδημοσίευσεν πληροφορίας τινὰς περὶ τῶν Ἑλλήνων ὅσοι μέχρι τοῦδε ἡσχολήθησαν περὶ τὴν σύνθεσιν μελοδραμάτων, ἃς μεταφέρομεν ἐνταῦθα χάριν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν.

Ἡ μουσικὴ ἐκαλλιεργήθη ἐν Ἑπτανήσῳ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο μέρος τῆς Ἑλλάδος, διὰ λόγους ἱστορικοὺς καὶ γεωγραφικοὺς καταστήσαντας εὐχερῆστέραν τὴν μετὰ τῆς Ἰταλίας ἐπικοινωνίαν. Γενάρχης τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς καὶ κορυφαῖος αὐτῆς μύστης θεωρεῖται δικαίως ὁ περικλητῆς Κερκυραῖος Νικόλαος Χαλικοπόπουλος Μαντζάρος, ὁ ἀείμνηστος μελοποιὸς τοῦ ἐθνικοῦ ὕμνου. Μελοδράματα οὐχ ἦπτον δὲν ἀπετόλμησέ ποτε νὰ συνθέσῃ ὁ ἔξοχος καλλιτέχνης καὶ βαθύτατος τῆς μουσικῆς τέχνης γνώστης, διατεινόμενος ὅτι τὰ ἔργα του ὅσον καλὰ καὶ ἂν ἦσαν δὲν θὰ ἤδυναντο νὰ ἐξομοιωθῶσι μετὰ τῶν γενομένων ἤδη παρὰ τῶν μεγάλων τῆς Δύσεως μουσουργῶν. Οἱ μεταγενέστεροι ὅμως Ἑπτανήσιοι μουσουργοί, τολμηρότεροι τοῦ Μαντζάρου, συνέθηκαν διάφορα μελοδράματα· γονιμώτατος δὲ πάντων ὑπῆρξεν ὁ ἐκ Ζακύνθου κ. Παῦλος Καρρὲρ συνθέσας τὴν *Rediviva* (Ἀναζήσασαν), μελόδραμα παρασταθὲν ἐν ἔτει 1854 ἐν Μιλάνῳ καὶ κατόπιν ἐν Κερκύρᾳ. Πλὴν αὐτοῦ ὁ κ. Καρρὲρ συνέθεσε καὶ ἄλλα μελοδράματα, ἐν οἷς ἡ *Maria Artowienetta* παρασταθεῖσα πρὸ δύο ἐτῶν ἐν Ζακύνθῳ, καὶ ὁ *Μάρκος Βότσαρης*, παρασταθεῖς πρὸ τινῶν ἐτῶν ἐν τῷ ἐνταῦθα θεάτρῳ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἐκ τοῦ μελοδράματος τούτου ἐγένοντο δημοτικώτατα καὶ ψάλλονται εἰσέτι ἄσματά τινὰ ἐντέχνως διασκευασθέντα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μελωδιῶν γνωστῶν δημῶδων ἀσμάτων. Ὑπὸ τὸν αὐτὸν τί-

τλον *Μάρκος Βότσαρης* συνέθεσε μελοδράμα ανέκδοτον εἰσέτι, καθόσον γινώσκωμεν, καὶ ὁ ἐν *Κεφαλληνίᾳ* μουσικοδιδάσκαλος κ. *Νικόλαος Μεταξᾶς Τζανῆς*.

Δύο μελοδράματα, ὧν δυστυχῶς ἀγνοοῦμεν τὸν τίτλον, συνέθηκεν ἐπὶ γαλλικῶν στίχων ὁ κ. *Φριδερίκος Στῆβενς*, Ἄγγλος τὴν καταγωγὴν, γεννηθεὶς ἐν *Κεφαλληνίᾳ*, χρηματίσας ἐπὶ τινα καιρὸν διευθυντῆς τοῦ ἐνταῦθα Ὁρδείου. Τὸ ἐν τῶν μελοδραμάτων τούτων παρεστάθη εἰς μικρὸν τῶν *Παρισίων* θεάτρον.

Ὁ ἐξ Ἰθάκης κ. *Δ. Ροδοθέατος* συνέθηκε μελοδράμα, οὐτινος ἐπίσης ἀγνοοῦμεν δυστυχῶς τὸ ὄνομα, παρασταθὲν τὸ 1881 ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς *Τεργέστης*.

Πολύκροτοι ὑπῆρξαν αἱ ἐπιτυχίαι τῶν δύο μελοδραμάτων τοῦ διασήμου κιθαριστοῦ *Σπυρίδωνος Εἰντα*, παρασταθέντων ἀμφοτέρων ἐν *Κερκύρᾳ*. Τὸ πρῶτον, Ὁ *κόμης Ἰουλιάρδς*, παρεστάθη ἐν ἔτει 1857 τυχὸν ἐνθουσιῶδους ὑποδοχῆς. Τὸ θεάτρον ἐφωταγωγῆθη καὶ διεκοσμήθη ἐορτασίμως, πληθὺς δὲ στεφάνων ἀπενεμήθη εἰς τὸν μουσουργόν, ὅστις συνωδεῦθη ὑπὸ τοῦ ἐπευφημοῦντος καὶ λαμπαδηφοροῦντος πλήθους εἰς τὴν κατοικίαν του. Τὸ δεύτερον, Ὁ *Υποψήφιος*, συντεθὲν ἐπὶ κωμικοῦ δράματος ἑλληνιστί γεγραμμένου, οὐχὶ ὅμως λίαν ἐπιτυχῶς τὴν εὐρεσιν καὶ τὴν στιχορραγίαν, παρεστάθη μετ' ἴσης ἐπιτυχίας ἐν ἔτει 1870, πολλαὶ δὲ αὐτοῦ σκηναὶ παριστάνονται συχνάκις καὶ ἐνταῦθα καὶ ἄλλοῦ τῆς Ἑλλάδος.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐσχάτως συνῆλθεν εἰς Ἅγιον Λουδοβίκον τῆς Ἀμερικῆς ἡ ἐτήσια σύνοδος τῶν Ἀμερικανῶν ἰατρῶν, ἐπ' εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτης ἐγένετο ἐκθεσις χειρουργικῶν ἐργασιῶν. Τούτων ἀξιολογώτατα ἦσαν ἐργαλεῖα τινὰ νεωστὶ ἐφευρεθέντα, εἰς ὧν τὴν κατασκευὴν ἢ τὴν χρῆσιν γίνεται ἐφαρμογὴ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Τοιαῦτα δὲ ἦσαν πλὴν ἄλλων μικρὰ ἠλεκτρικὴ λυχνία, δι' ἧς ἀκριβέστατα δύναται νὰ ἐξετάζη ὁ χειρουργὸς τὸν λάρυγγα, τὸν φάρυγγα, τὰς τραχείας κλπ. καὶ πρίονιον κυκλωτερές, τὸ ἠλεκτροστετετόμιον (electro-osteotom.) τέμιον τὰ ὅσα μετὰ ταχύτητος καταπληκτικῆς ἢ ἑνεκα σπουδαίως ἐλαττοῦνται οἱ πόνοι ἐν ταῖς ἐγχειρήσεσιν. Τὸ πρίονιον συνίσταται ἐκ γαλβῶος ἀρίστου, καὶ δι' ἠλεκτρικῆς συσκευῆς ποιεῖ μέχρι 12000 περιστροφικὰς κινήσεις κατὰ λεπτόν.

Περιεργότατον φυσικὸν φαινόμενον παρατηρήθη ἐν *Michigan* τῆς Ἀμερικῆς. Ἀπὸ τινων ἐτῶν πολλοὶ γεωλόγοι ἐξετάζοντες τὰ περίχωρα τοῦ *Lakeport* ἐν *Michigan* περετήρησαν μετ' ἀπορίας ὅτι μέρος τι ἀπέχον ὀλίγα μίλλια ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης ἀνυψοῦτο βαθμηδὸν ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Ὑρωσος

λίμνης καὶ τῆς παρακείμενης πεδιάδος. Ἐν τῷ διαστήματι τῶν τελευταίων 18 ἐτῶν τὸ μέρος ἐκεῖνο ἀνυψώθη 2 πόδας ὑπεράνω τῆς προτέρας αὐτοῦ θέσεως, ἧτοι ἀνυψοῦτο ἐτησίως 1 1/9 πόδας κατὰ μέσον ὄρον. Ἐπειδὴ δ' αἱ τοιαῦται ἀνυψώσεις τοῦ ἐδάφους γίνονται ἐκἀκτὸς ἀποτόμως, εἰκάζεται ὅτι εἶναι ἠφιστειογενεῖς. Τὰς ἀνυψώσεις ἐπακολουθεῖ σφοδρὸς σάλος τῆς Ὑρωσος λίμνης, καὶ ἂν ἐπικρατεῖ νηνεμία. Πολλοὶ καθηγηταὶ τῶν Πανεπιστημίων *Yale* καὶ *Harvard* ἐμελέτησαν ἐπιτοπίως τὸ φαινόμενον καὶ κατέληξαν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι σχηματίζεται ἐκεῖ ἠφαιστειον, τοῦ ὁποίου ὄμως ἡ πρώτη ἐκρηξις θὰ γείνη μετὰ 1372 ἔτη.

Ἐν τῇ νήσῳ *Ταβολάρα* τῆς *Σαρδηνίας*, τῇ παλαιᾷ Ἑρμαίᾳ, ἐν τῷ *Τυρρηνικῷ* πελάγει, ἀπέθανεν ἄρτιως ἐκ καρδιακοῦ νοσήματος ὁ βασιλεὺς *Ταβολάρας Βαρτολεώνη Πάολο*. Εἰς τὸν πάμπον τούτου *Γιουζέππε* εἶχε παραχωρήσῃ ὁ βασιλεὺς τῆς *Σαρδηνίας* *Κάρολος Ἀλβέρτος* τὴν πλήρη καὶ ἀπόλυτον κυριότητα τῆς νήσου *Ταβολάρας*. Ὁ *Βαρτελεώνη* ἦτο γεωργὸς φιλοπονώτατος, μὴ ἔχων ἄλλην φιλοδοξίαν, εἰμὴ τὴν δι' ἐντίμου ἐργασίας συντήρησιν τῆς οἰκογενείας του. Ὁ τίτλος τοῦ βασιλέως περιέρχεται νῦν κληρονομικῶς εἰς τὸν πρωτότοκον υἱόν του *Πάολο*.

Ὁ *Γάλλος* γεροϋσιαστῆς *Σαρτῶν* ὑπέβαλεν ἐσχάτως σχέδιον νόμου περὶ ἀντικαταστάσεως τῆς λαίμη-τόμου διὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν θανατικῶν ποινῶν. «Ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, λέγει ἐν τῇ ἐκθέσει του, προκρίνασα τὴν λαίμητόμον ἐσκόπει νὰ ἀντικαταστήσῃ τοὺς προὔπαρχοντας ἀπανθρώπους τρόπους τῶν θανατικῶν ἐκτελέσεων. Ἄλλ' ἔκτοτε ἡ ἐπιστήμη ἐποίησε μεγάλους προόδους καὶ εὐρέθησαν τρόποι ἄλλοι, ἐπιφέροντες ἀκαριαῶν, ἀνώδυνον καὶ ἀναιμακτον θάνατον.» Περὶ δὲ τοῦ προτεινομένου ὑπ' αὐτοῦ συστήματος λέγει τὰ ἑξῆς. «Ἡ ἐπίνοια τοῦ καταλληλοτάτου τρόπου εἶναι ἔργον τῶν εἰδικῶν ἀνδρῶν, ἐγὼ ἀρκούμαι μόνον νὰ προτείνω τὸν ἠλεκτρισμὸν ὡς τρόπον θανατώσεως τῶν εἰς θάνατον καταδικασμένων.» Ἐγὼ δὲ πρὸ ὀφθαλμῶν ἀπλοῦστατον σύστημα, τυχὸν τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ἀποθανόντος ἰσοδίου γραμματέως τῆς ἀκκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν *Jamin*, καὶ τοῦ νῦν τοιοῦτου κ. *Βερτράνδ*. Συνίσταται δὲ εἰς τὸ νὰ φέρηται ὁ κατάδικος πρὸς σύρμα μετάλλινον, ἐν ᾧ ὁ εἰς πόλος ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἄμα πατήση τοῦτο θὰ καταφέρεται κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ δευτέρου σύρμα, ἐνέχον τὸν ἕτερον πόλον, καὶ ἐν ἀναρῆί θὰ πέσῃ ὁ κατάδικος νεκρὸς ὡς κερυνόπληκτος. Ὁ κ. *Βερτράνδ*, ἐγκρίνων τὸ σχέδιόν μου, μοὶ γράφει ὅτι ὁ ἠλεκτρισμὸς φονεῖ τὸν ἄνθρωπον ταχύτερον καὶ ἀσφαλτέτερον τοῦ πελέκους καὶ λείπει ἡ αἵματοχυσις καὶ τὰ ἄλλα φρικτὰ θεάματα, τὰ συνήθη κατὰ τὰς θανατώσεις τῶν καταδικῶν.

Ἐὰν γυνὴ ἄσχημος ἐμπνεύσῃ ἔρωτα, βεβαίως ὁ ἔρως αὐτὸς θὰ εἶνε *μανιώδης*: διότι θὰ πρέρχεται εἴτε ἐξ ἀδυναμίας παραδόξου τοῦ ἐρώντος αὐτὴν, ἢ ἐκ θελημάτων ἀφανῶν ἀλλὰ ἰσχυροτέρων καὶ αὐτῆς τῆς καλλονῆς.